

T.C.
İSTANBUL GALATA ÜNİVERSİTESİ
GİRİŞİMSSEL OLMAYAN BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU YÖNERGESİ
(19.02.2026 Tarih ve 2026/3 Sayılı Senato Kararı)

Amaç

Madde 1 – (1) Bu yönergenin amacı, İstanbul Galata Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'nun oluşumunu, temel ilkelerini ve görevlerini belirlemektir. Bu kurul, İstanbul Galata Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu tarafından incelenmesi planlanan araştırmalarda bilimsel ve etik standartların korunmasını, gönüllü haklarının korunmasını ve etik ilke ve kuralların uygulanmasını sağlamaktır.

Kapsam

Madde 2- (1) Bu yönerge, İstanbul Galata Üniversitesi bünyesinde gerçekleştirilen her türlü bilimsel araştırma, çalışma ve etkinlikleri, desteklenen veya yürütülen bilimsel araştırma-geliştirme projeleriyle alakalı etik meseleleri ele alır. Ayrıca, İstanbul Galata Üniversitesinin çeşitli basılı, görsel ve işitsel yayın kanalları ve üniversite dışındaki yayın organlarında yayınlanan veya yayınlanması planlanan her türlü içeriğin yayın etiği sorunlarına değinir. Bu yönerge, İstanbul Galata Üniversitesinin desteklediği veya destek başvurusunda bulunan öğretim üyeleri ve araştırmacı bireyler veya kurumlarla ilgili akademik etik konuların değerlendirilmesini de kapsar.

Dayanaklar

Madde 3 – (1) Bu yönerge, Türkiye Cumhuriyeti'nin imzaladığı tüm uluslararası anlaşmalar ve genel olarak bilim etiği konuları, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi gibi belgeler de dahil olmak üzere temel alınarak Yükseköğretim Kurulu tarafından 29 Ağustos 2012 tarihinde yayınlanan Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi'ne ve 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nun 14. ve 42. maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- (1) Bu Yönergede geçen;

- a) Kurum: İstanbul Galata Üniversitesini
- b) Rektör: İstanbul Galata Üniversitesi Rektörünü
- c) Senato: İstanbul Galata Üniversitesi Senatosunu
- d) Etik Kurulu: İstanbul Galata Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulunu
- e) Başkan: İstanbul Galata Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu başkanını
- f) Üye: İstanbul Galata Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu üyelerini ifade eder.

Etik Kurul

Madde 5 – (1) İstanbul Galata Üniversitesinin Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu;

- a) Etik Kurul, İstanbul Galata Üniversitesinin Rektörü tarafından Üniversite Senatosuna önerilen adaylar içerisinde Senato tarafından seçilir. Üniversitenin en az dört fakültesinden birer öğretim üyesi olmak üzere ve bir başkan olacak şekilde asgari beş üyeden oluşmaktadır.
- b) Etik Kurul üyeleri, üç yıllık bir süre için atanırlar ve atanmaları bir kez daha üç yıl için uzatılabilir.

- c) Etik Kurulun görevleri arasında, araştırmaların etik kurallara uygunluğunu denetlemek, araştırmacılara etik konular hakkında danışmanlık yapmak, araştırma sũrecinde oluşabilecek etik ihlalleri araştırmak ve gerekli tedbirleri almak yer alır.
 - ç) Etik Kurulun toplantıları, başkanın çağırısı ũzerine yapılır ve ũye sayısının yarısından bir fazlasının katılımıyla karar alınabilir.
 - d) Etik Kurul, kararlarını oy birliği veya oy çokluğuyla alır ve aldığı kararları gerekçeli bir şekilde yazılı olarak bildirir.
- (2) Etik Kurul, ˘niversite yũnetimine karşı sorumludur ve çalışmaları yıllık olarak ˘niversite Senatosuna raporlar.
- (3) Etik Kurulun alışma yũntemleri ve işleyişi, ˘niversite Senatosu tarafından belirlenir ve yũnerge ile dũzenlenir.

Temel İlkeler

Madde 6- (1) ˘niversitenin, her tũrlũ bilimsel araştırma, yayın ve akademik etkinliklerde esas kabul ettiği temel prensipler şunlardır:

A- Araştırma Etiği:

Her araştırmada gerçekliğe bağlılık ilkesi gũzetilir ve bilimsel yũntemlerle veri toplanır. Yapılmamış alışmalar, araştırma sonuçları gibi gũsterilemez. Araştırmaların sũrecinde, bilimsel faaliyetlerin doğaya ve canlılara zarar vermemesi ilkesi esas alınır ve yaşamın değerine gerekli zen ve hassasiyet gũsterilir. Diğer kişi ve kuruluşlardan alınan veri ve bilgilerin gizliliği korunması ve bu bilgileri sağlayanların izinleri doğrultusunda kullanılması bũyũk önem taşır. Araştırma, yayın ve akademik etkinliklerde kullanılacak kaynaklar doğru ve amaçlarına uygun bir şekilde temin edilir ve kullanılır. İř birliği yapılan diğer kurumlar ve bireylerin haklarına saygı gũsterilerek uygun atıflar yapılır.

B- Yayın Etiği İlkeleri:

Bilimsel araştırma sonuçları, çalışmayı doğrudan ve etkin bir şekilde gerçekleştiren kişilerin adlarıyla paylaşılır. Bilimsel yayınlarda daha önce yapılmış ya da yayınlanmamış çalışmalardan yararlanılırken, bilimsel yayın kurallarına uygun bir şekilde kaynak belirtilir. Evrensel bilim kuralları, matematik teorileri ve kanıtları gibi önermeler hariç, herhangi bir çalışma izin alınmaksızın ve/veya orijinal kaynak gũsterilmeden eviri ya da zgũn biçimde yayınlanamaz. Bilimsel araştırma ve yayınlarda bilim ve bilgi evrensel olarak benimsenir ve daha önceden gerçekleştirilmiş benzer çalışmaların önemi gũz ardı edilemez. Yayınlar, intihal ve sahtecilik gibi etik dışı uygulamalardan kaçınılarak hazırlanır.

C- Akademik Etik İlkeleri:

Akademik yaşamın her evresinde, eğitim, idari işler ve akademik değerlendirmelerle ilgili gũrevlerde bilimsel yeterlilik esas alınır. Eksik eğitim sunma, kopyalama, intihal, akademik gelişim ve dũl komitelerinde bilimsel yeterlilik kriterlerini gũz ardı etme, kişilere ayrıcalık tanıma, ayrımcılık ve sahtecilik gibi uygulamalar, ũniversitenin akademik etik değerleriyle bağdaşmaz. Bilimsel çalışmalarda doğru veri kullanımı, kaynak gũsterme ve sonuç paylaşımı sağlanır. Akademisyenler ve öğrenciler, eğitim ve ğretim sũrelerinde dũrũstlũk ilkesine uymakla yũkũmlũdũr. Bilimsel çalışmaların yũrũtũlmesi ve değerlendirilmesi sũrelerinde tarafsızlık ve nyargısızlık esastır. Bilimsel araştırma ve yayınlar, denetlenebilir ve tekrar edilebilir şekilde gerçekleştirilir. alışmalar ve sonuçlar, paylaşılabilir ve erişilebilir olmalıdır. Bilimsel çalışmalarda insan haklarına, çevreye ve topluma karşı saygı ve sorumluluk esas alınır. Ayrıca akademisyenler, akademik zgũrlũk ve bağımsızlık ilkelerine sadık kalarak fikirlerini zgũrce ifade eder ve bilimsel çalışmalarını objektif bir şekilde yũrũtũr.

Etik Kurulunun Görevleri

Madde 7 – (1) Etik Kurul, bu Yönergenin uygulanmasını sağlamaya yönelik olarak her türlü çalışmayı yürütmekle görevlidir.

(2) Bu çerçevede;

- a) Etik ilkeler hususunda Üniversite mensuplarını bilgilendirmek,
- b) Etik Kuruluna başvuru veya Üniversite mensupları tarafından gerçekleştirilen bilimsel araştırmaların ve projelerin etik ilkelere ve normlara uygun şekilde yürütülmesini sağlamak,
- c) Üniversitenin akademik personeli tarafından hazırlanan veya gönderilen basılı, görsel veya işitsel yayınlarla ilgili etik ilke ve kurallara ilişkin sorunları araştırır ve sorunlara ilişkin karar vermek,
- ç) Üniversitenin bilimsel yayınlarla ilgili etik ilke ve kurallara uyum konusundaki sorunlarını araştırmak ve karar vermek,
- d) Gerekğinde, alanın uzmanlarını görevlendirerek başvuruları inceleyerek karar vermek,
- e) Etik Kurulu, direkt veya görevlendirilen uzmanlar aracılığıyla incelenen dosyalarla ilgili komisyon ve raporör raporlarını inceleyerek kararları İstanbul Galata Üniversitesi Rektörlüğüne sunar.

Madde 8– (1) Etik Kurulu, bilimsel değerlendirme ve benzeri görevlerinde her zaman bağımsız, dürüst, önyargısız ve tarafsız bir şekilde davranır. Kurul üyeleri, kararlarını objektif verir ve çıkar çatışmalarından uzak durur.

(2) Etik Kurulu, başvuru dosyaları ve değerlendirmeleriyle ilgili gizlilik ilkesine tamamen uygun hareket eder. Bu kapsamda, başvuru dosyaları ve diğer tüm belgeler, yalnızca ilgili kişilerin ve kurulların erişimine açık tutulur.

(3) Etik Kurulu, başvuru dosyaları ve bilimsel değerlendirmeleri ile ilgili tüm süreçleri açık, şeffaf ve gerekçeleriyle yürütür. Kurul üyeleri, kararlarını alırken, bilimsel etik ilkelere ve mevzuata uygun hareket eder ve bunu kararlarına yansıtır. Kurul, kararlarının gerekçesini de detaylı bir şekilde açıklar.

Madde 9- (1) Etik Kurulu, Başkan tarafından davet edildiği en az aylık toplantılarında, kararlarını katılan üyelerin çoğunluğunun oylarıyla alır. Eğer oylar eşit çıkarsa, Başkanın oy kullanma hakkı iki oy olarak kabul edilir.

(2) Etik Kurulu, üyelerinin bir araya gelemeyeceği özel durumlarda veya acil karar verilmesi gerektiğinde, uzaktan erişimli toplantılar düzenleyebilir. Bu toplantıların tüm kayıtları tutanak altına alınır ve toplantıya katılan üyeler, kararları oylama yoluyla alırlar.

Madde 10- (1) Etik Kurulu, araştırmacı tarafından gönderilen başvuru dosyasını alır ve ilk toplantısında dosyayı değerlendirir. Gerek duyulması halinde, Etik Kurulu, sorumlu araştırmacı veya konuyla ilgili uzmanları toplantısına davet ederek görüşlerini alabilir.

(2) Etik Kurulu, başvuruyu "etik yönden uygun" veya "etik yönden uygun değil" şeklinde değerlendirir. Etik yönden uygun bulunmayan başvuruların reddedilme sebepleri açıklanır.

(3) Etik Kurulu, başvuru tarihinden önce başlamış veya tamamlanmış araştırmaları incelemeyi kabul etmez.

(4) Etik Kurulu üyelerinden birinin araştırma başvurusu görüşüldüğünde, ilgili üye toplantıda yer alamaz veya oy kullanamaz. Ancak Etik Kurulu, gerektiğinde bu üyenin görüşlerini alabilir.

(5) Etik Kurulu, değerlendirdiği başvurular için gerekli görürse, bir kereliğine eksikliklerin belirtilmesini ve düzeltmelerin yapılmasını isteyebilir. Düzeltme ve/veya eksiklikler için başvuru sahibi tarafından gönderilen yanıt yazısı, Etik Kurul'un bir sonraki toplantısında görüşülür.

Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler

Madde 11 – (1) Bilimsel araştırma ve yayın etiği ile bağdaşmayan eylemler şunlardır:

- a) İntihal: Başkalarının fikir, düşünce, araştırma veya çalışmalarını kendi adına sunma ve kaynak göstermeden kullanma.
- b) Sahtecilik: Araştırma verilerini manipüle etme, uydurma veya değiştirme.
- c) Bilimsel hırsızlık: Başkalarının fikirlerini, verilerini veya projelerini izinsiz olarak kullanma.
- ) ifte yayımlama: Aynı araştırma sonuçlarını birden fazla yayında sunma ve bu durumu belirtmeme.
- d) Dilimleme: Bir araştırmanın sonuçlarını, araştırmanın bütünlüğünü olumsuz etkileyebilecek ve uygun olmayan bir şekilde parçalara ayırmak ve bu yayınları akademik atama ve yükseltmelerde ayrı çalışmalar olarak göstermek.
- e) Yazar anlaşmazlıkları: Yayınların yazarları arasında katkılarına oranla hak etmeyen bireyleri eklemek, katkı sağlayan bireyleri çıkarmak veya sıralamalarını değiştirmek.
- f) Bilimsel kötü niyet: Araştırmalarda etik olmayan yöntemler kullanma, verileri hatalı veya yanıltıcı bir şekilde sunma.
- g) Etik kurul onayı eksikliği: İnsan veya hayvanlar üzerinde yapılan araştırmalar için gerekli etik kurul onayını almadan çalışmaları gerçekleştirme.
- ę) ıkar atışması: Araştırmaların finansal, akademik veya kişisel çıkarlar nedeniyle objektifliğini etkileme ihtimali olan durumları açıklamamak.
- ı) Kaynak gösterme ihlalleri: Bilimsel yayınlardan alıntı yaparken uygun şekilde atıf yapmamak veya gereksiz yere kaynak gösterme.
- i) İnsan haklarına saygısızlık: Araştırmalarda katılımcıların onayını almadan, gizliliklerini ihlal eden veya zararlı yöntemler kullanma.

Başvuru Esasları

Madde 12 - (1) Etik Kurul Başvuruları, Kurul Sekreterliğine her ayın 1'i ile 16'sı arası yapılmalıdır. Başvurular her ayın 16'sı ile 30'u arası değerlendirilmelidir.

(2) Etik kurula yapılan başvuruların sonuçları, ilk toplantıdan itibaren 15 (onbeş) gün içinde araştırmacı/yürütücüye yazılı veya e-posta yoluyla bildirilmelidir.

(3) Başvuru yapılırken Ek-1'in eksiksiz olarak doldurulması gerekmektedir. Ek-1'in, 2 (iki) basılı kopya halinde ve elektronik ortamda sunulması gerekmektedir. Eksik başvurular değerlendirmeye alınmayacaktır.

(4) Başvuru sırasında alınan yazı ve dosyalar, sıra numarası verilerek protokol defterine işlenmelidir.

(5) Başvuruların değerlendirilebilmesi için toplantı tarihinden en az 15 gün önce başvuruların sekreterliğe eksiksiz olarak yapılması gerekmektedir.

(6) Daha nce Etik Kurul tarafından incelenip karara bağlanmış bir başvuru ile ilgili olarak yeni yeni kanıtlar gösterilmedikçe tekrar başvuruda bulunulamaz, inceleme talep edilemez.

Etik Kurul İncelemesi

Madde 13 - (1) Etik Kurul, etik onay başvurularını aşağıdaki ilkeler doğrultusunda değerlendirir:

- a) Başvuru dosyası, Sekreterya tarafından şekil yönünden ilk incelemeden geçirilir. Eksiklikler veya düzeltmeler belirlenirse, başvuru sahibi bir kez için belirlenen süre içinde dosyayı

tamamlamakla yükümlüdür. 15 gün içinde tamamlanmayan dosyalar geri çekilir veya işlem den kaldırılır.

b) Başkan, her dosya için bir üyeyi inceleme görevine atar. Üye, yazılı olarak geçerli ve haklı nedenlerini belirterek görevden çekilebilir.

c) Etik Kurul, çalışma takviminde belirtilen süre içinde görevli üyenin incelemesini tamamlamasını bekler ve toplantıda incelenen durum, bilgi, belge ve kanıtlar eşliğinde değerlendirilerek karara bağlanır.

ç) Etik Kurul raportörü, ilgili durum hakkında yazılı bilgi alabilir, ilgili kişileri dinlemek üzere davet edebilir veya uzman görüşlerine başvurabilir. Bu kişiler toplantıya davet edilebilir ve raportör, inceleme sonucunu Etik Kurul toplantısında sunar.

d) Etik Kurul, sözlü sunum yapacak kişileri uygun görülen tarihte dinlemek üzere davet eder. 15 gün içinde yazılı görüş bildirmeyen veya toplantıya katılmayan kişiler, bu haktan vazgeçmiş sayılır. Bu durumda, Etik Kurul ilgili dosyadaki bilgi ve kanıtlara dayanarak değerlendirme yapar ve görüş bildirir.

e) Alınan kararlar, gerekçeleri ile birlikte rapor halinde düzenlenir ve toplantıya katılan tüm üyeler tarafından imzalanır. Üyeler, çekimser oy kullanamaz. Karara karşı oy kullanan üyeler, gerekçeli kararlarını rapora eklerler.

f) Etik Kurul, üye/üyelerine ait başvuru dosyalarını görüşürken, ilgili üye/üyeler tartışılan gündem maddesi esnasında görüşmelere ve oylamaya katılamazlar.

Çeşitli Hükümler

Madde 14 – (1) Etik kurul, ileride sorumlu araştırmacıdan tüm araştırmaya ilişkin belgeleri isteyebilir. Bu nedenle, bu belgeler en az 5 (beş) yıl boyunca sorumlu araştırmacı tarafından saklanmak zorundadır.

(2) Etik kurula yapılan başvurulara ait belgeler en az 5 (beş) yıl boyunca arşivlenir.

(3) Etik Kurul onayı aldıktan sonra, araştırmalarda yapılan herhangi bir değişiklik Etik Kurula bildirilmelidir. Bildirilmeyen araştırmalardan Etik Kurul sorumlu değildir. Alınmış onay geçersizdir.

(4) Araştırmacılarından biri veya birkaçı araştırmadan ayrılırsa veya yeni araştırmacılar çalışmaya dahil olursa, ayrılan veya yeni katılan kişilerin yazılı ve imzalı onayları Etik Kurula bildirilmelidir. Bildirilmeyen araştırmalardan Etik Kurul sorumlu değildir. Alınmış onay geçersizdir.

Hüküm Bulunmayan Haller

Madde 15 – (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde; ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlük

Madde 16 - (1) Bu Yönerge, İstanbul Galata Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 17 - (1) Bu Yönerge'nin hükümleri İstanbul Galata Üniversitesi Rektörü tarafından yürütülür.